

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

5. An liceat Parochis mittere oleum Extremæ-Vnctionis ad infirmos, vt eo vngantur? Et docetur antiquos Patres Vnctionem curatiuam infirmis adhibuisse, etiam per non Sacerdotem, sed oleo benedicto à ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Ref. præter-
ta. anie. med.
5. vic. & in
alia veft.
cius anno.

super addita cenſetur acquirere benedictionem. Cuius vtriuſque rei ratio hæc eſt, quod ritus iſti benediciendi ſunt tantum de iure poſtitio, & per Eccleſiam inſtituti, quæ dum illos perficit, intentionem ſuam, ſaltem virtualiter, etiam extendit ad liquores illos eiſdem conditionis, qui poſtea in tali parua quantitate admiſcebuntur, vt priorem non cenſeantur moraliter corrumpere; imò & licere in caſu neceſſitatis ita facere, intelligitur ex cap. *Quod in dubiis, extr. de conſecr. Eccleſie*, vbi Innocentius V. ita ait: Non negamus, quin oleum non conſecratum conſecrato poſſit oleo admiſceri.

Sup. hoc fig.
naarec ibid.

7. Verum audiamus alium Profeſſorem Regium Louanienſem, & iſt eſt Ioannes Vvigers in 3. part. *D. Thoma, in ſupplem. p. 29. art. 4. n. 6.* ita aſſerens: Notandum denique, oleo benedicto admiſceri poſſe oleum benedictum, vt pluribus inungendis poſſit ſufficere, vel non ita cito exſiccetur, iuxta cap. *Quod in dubiis, de conſecr. Eccleſie & Altaris, in 3. Decretal.* Moneant autem communiter Doctores, hanc mixtionem cum cautela faciendam, vt additio paulatim fiat, & in minori quantitate: ita enim aiunt, cenſetur eſſe idem oleum, quod prius, & benedictum, vt priuſſecus ſi additio fiat ſimul in maiori, vel etiã in æquali quantitate, de quo videre licet Henriquez *ſupra*, cum aliis, quos citat. Verum difficultate non caret, quomodo dum ſit paulatim in parua quantitate miſcetur, efficiatur totum benedictum, quandoquidem ipſa benedictio, dum adhibetur, aſſerit tantum oleum præſens, in quod tenebatur, & id quod in oleo inde remanet, ſit morale quid non habens efficaciam, aut virtutem operandi, vel cauſandi aliquid circa oleum ſibi ſuperadditum: aut certe, ſi quis forſitan voluerit dicere, quod benedictio dum ſeruet, extenderit ſe, & ſuo modo affecterit omne aliud oleum, quod præſenti oleo aliquando admiſcebatur, quid opus erit prædicta cautela: cum æque benedictum, ita loquendo, erit totum oleum, ſi plus ſimul, quam ſi ſenſim, & ſucceſſiue admiſceatur.

8. Hinc non minus probabiliter forſitan dici poterit, per illam mixtionem oleum non benedictum non effici benedictum, ſed ad eum ſinem adhiberi, vt eo modo oleum benedictum ad plures poſſit extendi: vnde conſequenter hæc adhibenda eſſet cautio, vt cum illo moderamine non benedictum adhibeatur quoad quantitatem, ſiue ſimul, ſiue ſucceſſiue, & ita diligenter permisceatur, moraliter nunquam fieri poſſit, quin dum digitus in illo mixto intingitur, ſemper ſimul aliqua parte olei benedicti inungatur: quia tamen prior opinio praxi, quæ in vſu eſt, magis fauet, hinc ad difficultates cõtra eam moras, reſponderi poteſt, ex Chriſti inſtitutione, & Eccleſie intentione, benedictionem quæ adhibetur extendere ſe ad omne oleum admiſcendum, quando in ea quantitate admiſcetur, vt mixtum moraliter cenſeatur eſſe idem cum eo quod prius fuit, potiùs quam eſſe illud quod eſt ſuperadditum: & quamuis phyſicè non operetur, & proinde potuiſſet æque extendi etiam ad omne oleum, quando in maiori quantitate adhibetur, tamen non ita Chriſtum inſtituere voluiſſe, aut inſtituiſſe: quia inſtitutionem ſuam voluit accommodare communi hominum ſenſui, & apprehenſioni, qui iudicant, naturam rei non mutari per admixtionem modici extranei; ſed potiùs extraneum in illam mutari, & conuerſi, & ſimul quoquo modo operandi ipſius nature: quæ ſic operari ſolet.] Huicſque Vvigers, ex quibus facile patet reſponſio ad argumenta contrariæ ſententiæ. Dicendum eſt itaque, quod ſi à principio Epifcopus benedixit quantitatem olei, v. g. quatuor librarum, poſtea paulatim, & per varias vices poteſt addi quantitas decem librarum, ſi

neceſſaria eſſet pro adminiſtratione ſacramenti, & copia infirmorum. Et ita, vt dixi, eſt vſus, & praxis Eccleſie.

RESOL. V.

An liceat Parochis mittere oleum Extremæ-Vnctionis ad infirmos, vt conuſantur?

Et docetur, antiquos Patres Vnctione curatiuã infirmis adhibuiſſe, etiã per non Sacerdotẽ, ſed oleo benedicto à Sacerdotibus, non ab Epifcopo pro materia Extremæ-Vnctionis. Et p. 9. tr. & Miſc. 1. Ref. 42. alias 43.

§. 1. Aſſertatiue reſponderi Quintanaduẽnas in *Theolog. moral. tom. 1. tract. 5. ſingul. ult. n. 1.* vbi ſic ait: [Hoc oleum infirmorum (ſacra Vnctionis remotam materiam) licet concedi poſſe à Parocho, vel Sacrifiſta, vt infirmi debita veneratione conuſantur, conſtat ex antiqua Eccleſie conſuetudine ab Apoſtoliſ deſumpta, qui Marc. 6. à Chriſto Domino mittebantur, & vngabant oleo multos ægros, & ſanabantur. Sic Innocentius I. *Epif. 6. ad Decent.* ait: *Oleo ab Epifcopo conſeſto, non ſolum Sacerdotibus, ſed omnibus vti Chriſtiani licet in ſua, aut ſuorum neceſſitate.* Vbi Cornelius in *Iacob. 5. verſ. 14.* docet Innocentium loqui de vſu olei extra ſacramentum ad curandos infirmos.]

2. Sed hæc opinio mihi non placet: nam vt rectè obſeruat Caſtrus Palauſ *tom. 4. tract. 26. diſp. vnic. punct. 2. n. 8.* oleum infirmorum ſolum pro ſacramento Extremæ-Vnctionis deſeruit. Et idè dixit Baunius in *Theol. mor. tom. 1. tr. ult. q. 3.* [Cum triplex ſit genus olei, quod ad vſum Chriſtiani populi benedicitur ab Epifcopo, Chriſma, & oleum cathecumenorum, & infirmorum, id laborare Parochus ſedulo debet, ne eorum aliquo vtratur ad aliud, quàm cuius cauſa eſt inſtitutum ab Eccleſia: ſed Eccleſia oleum infirmorum inſtituit ſolum (vt dixit Palauſ & pater) pro materia Sacramenti Extremæ-Vnctionis: ergo extra vſum illius, Parocho minimè vti dicto oleo licitum eſſe patet.]

3. Nec obſtant in contrarium à P. Quintanaduẽ, adducta: nam, pace viti docti, Cornelius à Lapide, quem ipſe pro ſua ſententia adducit, eſt contra ipſum: etenim aperte fatetur, locum Innocentij non eſſe intelligendum de oleo ſancto ab Epifcopo benedicto, ſed de oleo benedicto à Sacerdotibus, vti fecerunt Eremitæ. Vel dicendum eſt (ait Cornelius) Innocentium ſolum aſſerere, licitum eſſe omnibus Chriſtianiſ vti oleo ſancto in ſuis, & ſuorum neceſſitatibus, nimirum aduocando Preſbyteros, & ab eis accipiendo Extremam-Vnctionem. Quod etiam notauit explanans dictum locum Innocentij Leſſius in 3. p. D. Thom. de *Sacr. Extr. Vnct. dub. 1. n. 4.*

4. Fateor antiquos Patres Vnctionem curatiuam infirmis adhibuiſſe, etiã per non Sacerdotẽ, ſed oleo benedicto à Sacerdotibus, non ab Epifcopis pro materia ſacramenti, vt etiam obſeruat Nicol. Ylambert. in 3. p. D. Th. de *ſac. Extr. Vnct. diſp. 1. art. 4.* & idè Parochi abſtineat ſacrum oleum ab Epifcopo conſecratum pro materia Extremæ-Vnctionis, præbere laicis, vt ipſi infirmos vngant ad ſanitatẽ tuendam.

5. Vnde poſt hæc ſcripta mueni noſtram ſententiam docere Cardinalem Bellarminum *lib. 1. de Extr. Vnct. cap. 9.* aſſerit etiam eſſe contra praxim Eccleſie, dare oleum ſanctum laicis, vt eo vntantur. Exempla verò quæ leguntur de miraculis, quæ ſancti Eremitæ oleo ſancto faciebant, non conuincunt eos fuiſſe vſos illo oleo, quod ad Epifcopo ſoleni ceremoniam benedicitur, vt ſi huius ſacramenti materia: poterant

teram enim illo vti oleo, quod ipsi signo Crucis benedicbant. Ita Bellarminus.

RESOL. VI.

An vna gutta olei sit sufficiens in vnaquaque vnctione, ad conferendum Sacramentum Extremæ-Vnctionis? Ex quo inferitur, vnam guttam aquæ sufficere ad validitatem Baptismi. Ex par. 3. tit. 4. Ref. 176. alias 177.

§.1. Negatiuam sententiam docet Filliucius tom. 1. tract. 3. cap. 4. num. 78. vbi sic asserit: Dico quamlibet vnctionem tantam esse debere, quanta satis est, iuxta communem modum loquendi. Verum vt ratione vnctionis attingat in particulari, non videtur satis vna gutta olei stillare, sed opus est perfundere partem sensus, id enim est vngere, ita ille.

2. Sed pro probabilitate partis affirmatiuæ habeo validum argumentum; nam ex doctrina Reginaldi in praxi, tom. 2. lib. 28. cap. 9. num. 13. Suarez, & aliorum, id quod de quantitate aquæ circa Sacramentum Baptismi asseritur; hoc etiam de quantitate olei circa Sacramentum Extremæ-Vnctionis asserendum est; sed probabiliter multi DD. vt supra visum est, tenent vnam guttam aquæ sufficere ad validitatem Baptismi. Ergo vna stilla olei dicitur etiam vngere. Sed tu Lector cogita.

Supr. in ref. que hic est in tom. 1. tr. 1. Ref. 10. §. 1. & 2. & in aliis eius primæ annot.

RESOL. VII.

Quidam Sacerdos vnxit infirmum cum oleo veteri, quæritur, an peccauerit mortaliter? Ex quo sequitur esse peccatum mortale, vel oleum benedicere alio die, quam Feria quinta Parascesnes, vel illud singulis annis non renouare. Et notatur, quod si Sacerdos per errorem vngeret infirmum non oleo, sed sacro Chrismate nihil esse repetendum. Ex p. 3. tit. 4. Ref. 175. alias 176.

§.1. Affirmatiuam sententiam docet Zambrianus de casibus occurrentibus tempore mortis, cap. 5. dub. 4. num. 5. & seq. vbi num. 14. sic concludit: Ex dictis sequitur esse peccatum mortale, vel oleum benedicere alio die quam feria quinta, vel illud singulis annis non renouare, vel veteri vti extra necessitatem. Ita ille.

2. Sed hæc aliquibus non probantur, nam vt ait Ledesina in sum. tom. 1. de Sacram. Extremæ-Vnct. cap. 2. in fine. [No es cierto que aya precepto de renouar el azyete de los enfermos cada año, aunque se suele hazer así: Pero de la Chrisma se halla claro precepto del derecho de que se renueue.] Et Henriquez lib. 3. cap. 8. num. in fin. asserit absolutè, quod non est de præcepto renouare oleum singulis annis. Ex his aliquis probabiliter posset respondere, non peccasse mortaliter supradictum Sacerdotem vngentem infirmum oleo veteri. Sic determinauit Henriquez lib. 2. cap. 29. num. 3. vbi ait, quod non prohibetur vngere infirmos veteri oleo, & in glossa, littera P. notauit ita Theologos, & vtriusque iuris peritos Salmanticenses post longam consultationem determinasse.

3. Sed mihi magis placuit prima sententia, non tamen damno sententiam Henriquez, renouandum esse quotannis oleum infirmorum, & vetus comburendum in Ecclesia, vel in piscinam iniiciendum; si verò non sit aliud oleum, nisi vetus, potest instante morte fieri cum illo Extremæ-Vnctio, & ad hunc finem seruari debet vetus, quousque nouum habea-

Sup. hoc in Ref. 1. not. præteritæ §. Item poterit. ad med.

tur: vide etiam Layman in Theol. Moral. lib. 5. tr. 8. cap. 2. num. 4. qui etiam num. 3. adnotat, quod si Sacerdos per errorem vngeret infirmum, non oleo, sed sacro Chrismate, probabiliter dici posse videtur nihil esse repetendum, sed rem Domino commendandam; tum quia plerumque non posset fieri iterata vnctio sine scandalo, tum quia valde probabile est, Sacramentum Extremæ-Vnctionis valde conseruari in materia sacri Chrismatis. Ita Layman.

RESOL. VIII.

An moribundo sit ministranda Extremæ-Vnctio cum oleo alterius anni? Et docetur, virgente articulo mortis, per se posse Sacramentum Extremæ-Vnctionis breuissima, & tenui linitione vnius oculi, auris, manus, narium, & etiam absque signo Crucis, & sub vna formula communi: Per istam sanctam vnctionem, &c. Et an sit necessaria vnctio pedis? Ex p. 5. tit. 3. Ref. 179.

§.1. Licet non videatur à peccato excusandus Sacerdos, qui ministraret hoc sacramentum cum oleo veteri, nã debet esse benedictum coactus, vt habetur in cap. literis, de consecrat. dist. 3. tenent vbi necessitas virgeret, poterit Parochus vngere moribundum oleo veteri, & ita declinat sacre ad finem Congregatio Episcoporum die 20. Martij 1590. vbi sic Gauanto in ambir. Episcop. ver. Extremæ-Vnctio num. 10. & docet Emanuel Sã ver. Extremæ-Vnctio num. 6. Zambrianus de sacrament. Extrem. Vnct. cap. 4. dub. 4. num. 15. & doctissimus Barbosa de officio Parochi, cap. 22. num. 25. vbi num. 30. rectè aduertit cum multis Doctores in casu necessitatis, eo quod periculum sit in mora, posse Sacerdotem sine culpa vngere vnam aurem, vnam manum, aut vnam oculum, & tunc causa celebrandi propter periculum instantis mortis, vnctiones sine Cruce fieri nihil obstat. Et ideo non grauatur etiam hic apponere auctoritatem Villalobos tom. 1. tract. 10. dist. 3. num. 3. vbi sic ait. [Que harã el Sacerdote quando ve al enfermo que estã agonizando con peligro de muerte antes de recibir todas estas vnctiones. Respondes, que en tal caso vnja todos los organos de los cinco sentidos, los quales estan en la cabeça, excepto el recto, y para el basta vngir vna mano, diziendo: Per istam sanctam vnctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus quicquid peccasti per visum, auditum, gustum, odoratum, & tactum. Lo qual puede hazer breuemente tocando los organos de los sentidos, sin detenerse a hazer cruces, y en tal caso las preces que se auian de dezir primeramente, las dirã despues. Mas esto no lo ha de hazer comunmente, sino en caso de tan grande aprieto, como queda dicho, y si tuuiere lugar añade: Quicquid peccasti per gressum, y vnja vo pie, que ay sententia de algunos Doctores que diga, que esto es necesario.] Ita ille. Vide etiam meiplum in 3. part. tractat. 4. resolut. 168. & Tannerum tom. 4. dist. 7. quaest. 1. dub. 1. num. 19. vbi docet, virgente articulo mortis per se posse Sacramentum Extremæ-Vnctionis breuissima, & tenui linitione vnius oculi, auris, manus, narium, & oris, etiam absque signo Crucis, & sub vna formula communi: Per hanc sacramentum vnctionem, &c.

RESOL. IX.

An si Parochus poterit domi oleum Extremæ-Vnctionis ministrare?

AN TOY
Opera
Tom. 1.
E III